כיתה י' | חינוך פיננסי | יחידה 3 · שיעור 3 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

🏠 אפיקי השקעה: נדל"ן, מט"ח והון אנושי

🎯 מטרות השיעור

- להכיר שלושה אפיקי השקעה: נדל"ן, מטבע חוץ והון אנושי
- להשוות בין אפיקים לפי סיכון, תשואה צפויה ונזילות
- להסביר למה לימודים והכשרה הם סוג של השקעה

🚪 פתק כניסה (2 דקות)

בתחילת השיעור כל תלמיד עונה על פתק, בלי ציון:

1. אם היו נותנים לכם סכום גדול, במה הייתם משקיעים? למה?
2. מה לדעתכם הכי בטוח: דירה, דולרים או תואר?
3. מה זה אומר שהשקעה "נזילה"?

למורה: 1. תשובות טיפוסיות: דירה, מניות, עסק, לימודים. 2. אין תשובה אחת; לכל אפיק יתרונות וסיכונים. 3. נזילות: כמה מהר אפשר להפוך את ההשקעה לכסף מזומן.

🔑 מושגי מפתח

אפיק השקעה
המקום או הדרך שבהם משקיעים כסף כדי שיגדל.

נדל"ן
קרקעות ומבנים, כמו דירה או חנות.

מט"ח
מטבע חוץ: דולר, אירו ומטבעות של מדינות אחרות.

הון אנושי
הידע, הכישורים והניסיון של אדם, שמשפיעים על ההכנסה שלו.

נזילות
כמה מהר וכמה בקלות אפשר להפוך השקעה לכסף מזומן.

תשואה
הרווח (או ההפסד) מהשקעה, לרוב באחוזים.

📖 הסבר למורה

בשיעורים הקודמים הכרנו פיקדון בבנק ושוק ההון. יש עוד אפיקים. כל אפיק נבחן לפי שלוש שאלות: כמה סיכון יש בו? מה התשואה הצפויה? וכמה הוא נזיל?

נדל"ן: אפשר להרוויח משכירות ומעליית ערך, אבל צריך סכום גדול, יש הוצאות (תחזוקה, מיסים) והוא לא נזיל: מכירת דירה לוקחת חודשים. מט"ח: מחזיקים מטבע של מדינה אחרת. השער עולה ויורד, ולכן יש סיכון, אבל זה נזיל יחסית.

הון אנושי: לימודים, מקצוע וכישורים. ההשקעה היא זמן ולפעמים כסף, והתמורה היא יכולת להרוויח יותר לאורך החיים. אף אחד לא יכול לקחת את הידע ממך, אבל גם כאן אין הבטחה. פיזור בין כמה אפיקים מקטין את הסיכון.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. פתק כניסה (2 דקות): שלוש השאלות למעלה.
2. פתיחה: שלוש דמויות דמיוניות קיבלו 100,000 ₪ כל אחת. אחת קנתה חלק בדירה להשכרה, אחת קנתה דולרים, אחת יצאה ללימודי הנדסאות. מה יקרה להן בעוד 5 שנים?
3. הסבר: סיכון, תשואה ונזילות, ושלושת האפיקים.
4. בקבוצות: ממלאים טבלת השוואה. כל קבוצה מציגה אפיק אחד: יתרון, חיסרון ומתי הוא מתאים.
5. דיון: אם מישהו צריך את הכסף בעוד חצי שנה, איזה אפיק לא מתאים לו? מילוי דף העבודה.
6. כרטיס יציאה (2 דקות). מי שסיים מוקדם: ★ חלק אקסטרה למתקדמים.

💡 הערות למורה

השיעור לא נותן המלצות השקעה. כל המספרים בתרגול דמיוניים. נתונים אמיתיים (שערי מטבע, מחירי דירות, שכר לפי השכלה) יש לבדוק במקור רשמי עדכני לפני שמציגים בכיתה, למשל בנק ישראל או הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

❓ שאלות תרגול (בודקים בלחיצה)

1. מה זה נזילות?

- כמה ההשקעה מרוויחה
- כמה מהר אפשר להפוך אותה לכסף
- כמה היא בטוחה
- כמה היא עולה

2. איזה אפיק הוא הכי פחות נזיל?

דולרים | פיקדון לילה בבנק | דירה | מזומן

3. מה זה הון אנושי?

כסף שיש לאדם בבנק | הידע והכישורים של אדם | מספר העובדים במפעל | דירה בבעלות

4. למה מפזרים השקעות?

כדי להרוויח בוודאות | כדי להקטין סיכון | כי זה חובה בחוק | כדי לשלם פחות מס

🎟️ כרטיס יציאה (2 דקות)

בסוף השיעור כל תלמיד כותב על פתק:

1. בחרו אפיק אחד וכתבו יתרון אחד וחיסרון אחד שלו.
2. למה לימודים נחשבים השקעה?

תשובות אפשריות: 1. למשל נדל"ן: יתרון הכנסה משכירות, חיסרון לא נזיל. 2. משקיעים זמן וכסף עכשיו כדי להגדיל את ההכנסה בעתיד.

🏠 משימה עם המשפחה

משימה קצרה לבית (10–15 דקות), לעשות יחד עם בן משפחה:

1. שאלו בן משפחה: באיזה אפיק לדעתו כדאי לצעיר להשקיע קודם?
2. האם יש השקעה בהון אנושי (קורס, לימודים) שהשתלמה לו?
3. כתבו תשובה אחת. בלי לשתף סכומים בכיתה.

📌 ציר 4 בתוכנית החינוך הפיננסי של משרד החינוך: חיסכון והשקעות: בין סיכוי לסיכון.

📝 בדף העבודה

פתק כניסה, 5 תרגילים, ★ חלק אקסטרה למתקדמים וכרטיס יציאה. מחוון מלא בעמוד השני. למתקשים יש דף עם תמיכה: מחסן מילים, שאלות הקפה ומשפטי פתיחה.

המידע כללי ואינו ייעוץ פיננסי או משפטי מותאם אישית. כל המספרים והשמות בשיעור דמיוניים.

מחוון: אפיקי השקעה: נדל"ן, מט"ח והון אנושי

🚪 **פתק כניסה:** 1. תשובות טיפוסיות: דירה, מניות, עסק, לימודים. 2. אין תשובה אחת; לכל אפיק יתרונות וסיכונים. 3. נזילות: כמה מהר אפשר להפוך את ההשקעה לכסף מזומן.

1. ב. סיכון, תשואה ונזילות
2. א. השער יכול לרדת
3. 1,000 × 3.60 = 3,600 ₪. ב-3.80: 3,800 ₪, רווח של 200 ₪.
4. 4,000 − 500 = 3,500 ₪ בחודש; 3,500 × 12 = 42,000 ₪ בשנה.
5. עלות הלימודים וההכנסה שתפסיד בזמן הלימודים, מול הכנסה גבוהה יותר אחר כך, עניין במקצוע וביקוש לו בשוק.

★ חלק אקסטרה למתקדמים

6. חצי שנה: אפיק נזיל ובטוח (פיקדון). 5 שנים: שילוב, אפשר מעט סיכון. 30 שנה: אפשר יותר סיכון, למשל השקעה ארוכת טווח, וגם הון אנושי.
7. כדי שהפסד באפיק אחד לא ימחק הכל. דוגמה: חלק בפיקדון, חלק במט"ח וחלק בלימודים.

🎟️ **כרטיס יציאה:** 1. למשל נדל"ן: יתרון הכנסה משכירות, חיסרון לא נזיל. 2. משקיעים זמן וכסף עכשיו כדי להגדיל את ההכנסה בעתיד.

נכתב על ידי טאב · נוצר בבינה מלאכותית